

Sygn. akt III OZ 255/23

POSTANOWIENIE

Dnia 26 maja 2023 r.

Naczelny Sąd Administracyjny w składzie:

Przewodniczący: sędzia NSA Teresa Zyglewska

po rozpoznaniu w dniu 26 maja 2023 r.

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Ogólnoadministracyjnej

zażalenia Dyrektora „Collegium Gostynianum” Zespołu Prywatnych Szkół Katolickich im. bł. ks. Kazimierza Gostyńskiego w Lublinie

na postanowienie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie

z dnia 15 marca 2023 r., sygn. akt II SO/Lu 5/23

o wymierzeniu Dyrektorowi „Collegium Gostynianum” Zespołu Prywatnych Szkół Katolickich im. bł. ks. Kazimierza Gostyńskiego w Lublinie grzywny za nieprzekazanie do sądu skargi w przedmiocie udostępnienia informacji publicznej postanawia

oddalić zażalenie.



Na oryginale właściwy podpis
Za zgodność z oryginałem

Justyna Łaskawska
Justyna Łaskawska
sekretarz sądowy

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 15 marca 2023 r., sygn. akt II SO/Lu 5/23 Wojewódzki Sąd Administracyjny w Lublinie wymierzył Dyrektorowi „Collegium Gostynianum” Zespołu Prywatnych Szkół Katolickich im. bł. ks. Kazimierza Gostyńskiego w Lublinie (dalej: Dyrektor) grzywnę w wysokości 6.000 złotych za nieprzekazanie do sądu skargi Stowarzyszenia Kogutorium w Jaworznie w przedmiocie udostępnienia informacji publicznej.

W uzasadnieniu orzeczenia Sądu I. instancji wskazano, że w niniejszej wniosku o wymierzenie organowi grzywny zasługiwał na uwzględnienie. Sąd I. instancji zauważył, że skarga została doręczona organowi w dniu 3 marca 2022 r. i nie została przekazana do sądu co zostało już stwierdzone w prawomocnych postanowieniach Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie z dnia: 29 czerwca 2022 r., sygn. akt II SO/Lu 4/22, 15 września 2022 r., sygn. akt II SO/Lu 7/22, 21 grudnia 2022 r., sygn. akt II SO/Lu 12/22. Sąd I instancji wskazał, że mimo tych prawomocnych postanowień skarga nadal nie została przekazana do sądu, a Dyrektor pomimo wielokrotnych wezwań nie składał żadnych wyjaśnień w sprawie.

W ocenie Sądu I. instancji postawa Dyrektora jest rażąco negatywna i świadczy o lekceważeniu obowiązujących przepisów prawa, nakładających na niego jako przedstawiciela szkoły wykonującej zadania publiczne obowiązków z zakresu udostępniania informacji publicznej, dlatego też Sąd uznał za zasadne wymierzenie grzywny w wysokości 6.000 zł.

Pismem z dnia 30 marca 2023 r. Dyrektor „Collegium Gostynianum” Zespołu Prywatnych Szkół Katolickich im. bł. ks. Kazimierza Gostyńskiego w Lublinie wywiódł zażalenie na postanowienie WSA w Lublinie z 15 marca 2023 r., sygn. akt II SO/Lu 5/23 któremu zarzucił rażąco niewspółmierność w wysokości grzywny w stosunku do rangi uchybienia i wniósł o jego zmianę poprzez orzeczenie grzywny w wysokości 100 złotych.

W uzasadnieniu zażalenia wskazano także, że w dniu 2 lutego 2022 r. pracownik Collegium Gostynianum odpisał drogą elektroniczną, że strona BIP jest dostępna pod adresem bip.gostynianum.pl, a pozostałe informacje dostępne są do wglądu na terenie szkoły. Wyjaśniono także, że nieprzekazanie skargi do Sądu wynikało z braku wiedzy i wykształcenia prawniczego, że takie pismo – skargę

należało przekazać do Sądu. Zdaniem Dyrektora, sprawa ta robi wrażenie złośliwego nękania pod pozorem działań mających na celu realizację celów statutowych skarżącego. Ponadto wskazano, że grzywna, choć formalnie zasadna, jawi się w przedstawionych w zażaleniu okolicznościach jako rażąco nieadekwatnie zawyżona w stosunku do rzeczywistego zawinienia i do sytuacji, na bazie której została udzielona.

W odpowiedzi na zażalenie Stowarzyszenie wskazało, że orzeczona w zaskarżonym postanowieniu WSA w Lublinie grzywna jest zasadna i brak jest potrzeby uchylania lub zmiany tego postanowienia.

Naczelny Sąd Administracyjny zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Stosownie do treści art. 54 § 1 P.p.s.a. skargę do sądu administracyjnego wnosi się za pośrednictwem organu, którego działanie lub bezczynność są przedmiotem skargi. Organ przekazuje skargę sądowi wraz z aktami sprawy i odpowiedzią na skargę w terminie trzydziestu dni od dnia jej wniesienia (art. 54 § 2 P.p.s.a.).

Zgodnie natomiast z art. 21 pkt 1 u.d.i.p. do skarg rozpatrywanych w postępowaniu o udostępnienie informacji publicznej stosuje się przepisy ustawy - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, z tym, że przekazanie akt i odpowiedzi na skargę następuje w terminie 15 dni od dnia otrzymania skargi.

Przepis art. 55 § 1 P.p.s.a. stanowi zaś, że w razie niezastosowania się do obowiązków, o których mowa w art. 54 § 2 ww. ustawy, sąd na wniosek skarżącego może orzec o wymierzeniu organowi grzywny w wysokości określonej w art. 154 § 6 tej ustawy, tj. do wysokości dziesięciokrotnego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej w roku poprzednim, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie odrębnych przepisów. Postanowienie może być wydane na posiedzeniu niejawnym.

W orzecznictwie sądów administracyjnych oraz w piśmiennictwie powszechnie przyjmuje się, że zawarte w art. 55 § 1 p.p.s.a. sformułowanie "sąd (...) może orzec" o wymierzeniu organowi grzywny nie obliguje sądu do wymierzenia organowi grzywny w razie spełnienia wskazanych w nim przesłanek, a jedynie wprowadza fakultatywnie możliwość jej orzeczenia (por. postanowienia NSA: z 10 stycznia

2014 r., I OZ 1230/13; z 20 września 2018 r., sygn. akt I OZ 850/18; z 20 stycznia 2021 r., sygn. akt I OZ 1002/20). Podejmując rozstrzygnięcie w tej kwestii, sąd powinien wziąć pod uwagę wszystkie okoliczności sprawy, a więc m.in. przyczyny niewypełnienia przez organ obowiązków z art. 54 § 2 p.p.s.a., czas, jaki upłynął od wniesienia skargi, czy przed rozpatrzeniem wniosku o wymierzenie organowi grzywny organ obowiązek ten wypełnił i wyjaśnił powody niedotrzymania terminu (por. postanowienie NSA z 19 listopada 2008 r., I OZ 850/08). Jeżeli np. sąd dojdzie do przekonania, że niedopełnienie obowiązku przekazania w terminie dokumentów wskazanych w art. 54 § 2 p.p.s.a. jest celowym działaniem organu, podjętym w zamiarze niedopuszczenia do szybkiego i sprawnego rozpoznania sprawy sądownoadministracyjnej, to wymierzenie organowi grzywny będzie zasadne w górnej granicy wymiaru. Dopuszcza się również sytuację, gdy sąd administracyjny odstępuje od wymierzenia grzywny (postanowienie NSA z 29 stycznia 2013 r., II OZ 21/13, akceptowane przez M. Jagielską, A. Wiktorowską, P. Wajdę w: red. R. Hauser, M. Wierzbowski, Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Komentarz, C. H. Beck 2015, s. 343-344, nb 5).

W rozpoznawanej sprawie organ niewątpliwie w sposób rażąco naruszył obowiązek wynikający z art. 54 § 2 p.p.s.a. w związku z art. 21 pkt 1 u.d.i.p. Z akt sprawy bezspornie wynika, że skarga Stowarzyszenia na bezczynność w udzieleniu informacji publicznej została doręczona organowi w dniu 3 marca 2022 r. co obligowało organ do przekazania skargi Sądowi I. instancji najpóźniej do dnia 18 marca 2022 r. Organ nie dotrzymał tego terminu. Co więcej, należy zaznaczyć, że pomimo trzykrotnego wymierzenia grzywien za nieprzekazanie skargi przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Lublinie (postanowienia z dnia: 29 czerwca, 15 września i 21 grudnia 2022 r.) Dyrektor nadal nie przekazał skargi do Sądu I instancji. Z wniesionego zażalenia z dnia 30 marca 2023 r. wynika co prawda, że skarga została przekazana do Sądu jednakże nie wskazano dokładnej daty, nie mniej Naczelny Sąd Administracyjny – w oparciu o dostępne systemy informatyczne – ustalił, że ww. skarga na bezczynność wpłynęła do Sądu I instancji w dniu 3 kwietnia 2023 r., a zatem ponad 12 miesięcy po upływie terminu określonego w art. 21 pkt 1 u.d.i.p. Powyższe uchybienie należy uznać za rażące bowiem, bez względu na okoliczności podnoszone w zażaleniu organ miał obowiązek przekazania skargi do adresata, tj. Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie w terminie 15 dni.

Bez względu na to, czy skarga zdaniem Dyrektora była zasadna czy też nie, organ winien wniesiony środek zaskarżenia przekazać zgodnie z właściwością w ustawowym terminie. Nie zasługują na uwzględnienie – w okolicznościach niniejszej sprawy – tłumaczenia Dyrektora zawarte w wniesionym zażaleniu, że nie dysponował on wiedzą prawniczą i nie zatrudnia prawnika. Należy podkreślić, że Dyrektor już po wymierzeniu pierwszej grzywny, tj. w dniu 29 czerwca 2022 r. w wysokości 500 złotych (a z tego postanowienia jasno wynika dlaczego grzywna została wymierzona) winien dbając o interesy placówki edukacyjnej skargę bezzwłocznie przekazać do Sądu I. instancji bez względu czy się z nią zgadza czy też nie. W ocenie Naczelnego Sądu Administracyjnego, okoliczności sprawy w tym, bardzo długie zwleknięcie w przekazaniu skargi, uprawniały Sąd I. instancji do wymierzenia grzywny w wysokości 6.000 zł, bowiem organ mimo wcześniejszych grzywien nie poczuwał się w ogóle w obowiązku przekazania skargi do Sądu lekceważąc w tym zakresie obowiązujące prawo w Polsce. Tłumaczenie, że skarga została niejako „załatwiona” i w odczuciu Dyrektora nie jest zasadna nie ma znaczenia w rozpatrywanej sprawie. Odnośnie wysokości grzywny wskazać należy, iż została ona wymierzona w granicach określonych w art. 154 § 6 p.p.s.a. Prawidłowo Sąd I. instancji uzasadnił jej wysokość, uznając, że kwota 6.000 złotych – w opisanych okolicznościach sprawy - spełni dyscyplinująco–restrykcyjny charakter grzywny i spowoduje przekazanie skargi co w konsekwencji nastąpiło. Zdaniem Naczelnego Sądu Administracyjnego – z uwagi na rażące naruszenie przepisów ustawowych – wysokość wymierzonej grzywny jest adekwatna do stopnia uchybienia i nie jest wbrew zarzutowi zażalenia rażąco niewspółmierna do rangi naruszenia.

W tym stanie rzeczy, Naczelny Sąd Administracyjny, działając na podstawie art. 184 w zw. z art. 197 § 1 i 2 p.p.s.a., orzekł jak w sentencji.



Na oryginale właściwy podpis
Za zgodność z oryginałem

Justyna Łaskawska
Justyna Łaskawska
sekretarz sądowy